

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 5

Cena 15 din

Ptuj, 6. februarja 1959

Letnik XII

Okrajni družbeni plan za leto 1959 v kmetijstvu je težišče v živinoreji

Okrajni družbeni plan za leto 1959 predvideva na področju kmetijstva povečanje obsega proizvodnje za 11 odst. glede na leto 1958. V tem povečanju je na prvem mestu povečana proizvodnja v živinoreji z 18,7 odst., sledi poljedelstvo z 15,4 odst., vinogradništvo z 10,9 odst. V poljedelstvu bi se naj na splošno več pridelalo na travnikih, pašnikih in senožetih, v proizvodnji krmnih rastlin in pri žitih. Tako povečanje seveda ne bi bilo možno, če bi se proizvodnja prepustila slučajnostnemu dogajanju, zato predvideva plan, da ga bo mogoče doseči le z dobro organiziranim sodelovanjem kmetijskih združenj in poslovnih zvez s posameznimi kmetovalci.

Plan nalaga kmetijskim organizacijam nabavo s tem v zvezi potrebnih rudniških gnojil (potrebnih bo okrog 31.500 ton), da bi se povzpela poraba umetnih gnojil na 260 kg na ha. Vsekakor pa bo količinska poraba rudniških gnojil odvisna od tega, kakšno bodo družbene organizacije uspeli postaviti neposredni organizator kmetijske proizvodnje.

Kooperativna proizvodnja bi se naj razvila pri pšenici na 3069 ha, pri hibridni koruzi 2700 ha, pri sladkorni pesi na 873 ha pri krompirju na 712 ha.

Glede na povečanje proizvodnje pri krmnih rastlinah in v travništvu bi naj se redilo za 10,9 odst. goved, za 7,8 odst. več prašičev, za 7,7 odst. več perutnine. Mleka naj bi privedli za 13,9 odst. več. Prav tako bi naj zredili 6000

pitanih telet do 100 kg, 3900 pitalnih telet do 200 kg, 10.000 glav pitalnih mladih goved, goved do 2-3 let starosti 2100 glav, ostalih klavnih goved 5600 glav. Blagovna pogodbeno proizvodnja klavnih goved bi naj znašala 9940 glav. Po planu naj bi bile zagotovljene tudi zadostne količine silaže za pitanje omenjenih števil živali. V svinjereji bi naj dosegli proizvodnjo 35.850 glav pršutarjev in pitancev, pogodbeno pa bi naj bilo zrejenih 10.110 glav.

V letu 1959 bi naj zasadili 915 ha sadnih plantaž in obnovili 180 ha vinogradov, od slednjega 130

ha na socialističnih kmetijskih posestvih, 50 ha pa v pogodbenem sodelovanju. Plan predvideva povečanje delovne storilnosti pri kmetijskih posestvih za 16 odst. in pri kmetijskih združenjih za 18 odst.

Da bi bilo zagotovljeno predvideno povečanje proizvodnje, se bo znatno povečalo investicijsko vlaganje v kmetijstvo, da bodo bruto investicije dosegle za 68 odst. višjo raven kakor v letih 1957-58, oziroma v znesku 1425 milij. dinarjev.

Socialistična kmetijska posestva bodo angažirala v investicijske na-

mene okrog 882 milij. dinarjev, kmetijske zadruge in poslovne zveze pa okrog 818 milij. dinarjev. Poleg tega, bo potrebno zagotoviti okrog 509 milij. dinarjev kratkoročnih kreditov za kooperativno proizvodnjo v poljedelstvu in v živinoreji.

Za melioracijska dela na področju Slovenske Bistrice in Ptuj (pesniško področje) bo porabljenih okrog 100 milij. dinarjev Vodne skupnosti.

Kmetijski del plana predvideva združevanje socialističnih kmetijskih posestev, ki bi jih naj bili le še 18 ali 21 od dosežanih 62.

Priloge na volitve potrošniških svetov

V zadnjem času je bilo več sestankov in razprav v zvezi z volitvami potrošniških svetov v ptujski občini. Pred kratkim je komisija za delavsko in družbeno upravljanje pri obč. odb. SZDL v Ptuj razpravljala o pripravah na volitve potrošniških svetov. Analizirala je njihovo dosedanje delo ter ugotovila, da so dosegli delne uspehe, je pa še precej pomanjkljivosti v sistemu njihovega dela kakor tudi v njih sestavi.

Bilo je tudi več primerov podcenjevanja tega družbenega organa, predvsem s strani ne-

katerih poslovodij špicerijskih trgovin. Pri delu potrošniških svetov je problem tudi v tem, da ni preciznih zakonskih predpisov o kompetencah in delu svetov kot organov družbene kontrole. O tem vprašanju je razpravljala tudi Okrajni odbor SZDL v Mariboru, ter dal razna priporočila ter napolila za njihovo delo. Pričačuje se, da bo kmalu izšel zakon o potrošniških svetih. Do takrat pa bomo morali uporabljati dosedanje predpise, predvsem pa izkušnje iz dosedanje prakse. Komisija za delavsko in družbeno upravljanje je sklenila, naj bi se takoj sklicali zbori volivcev ter izvolili novi člani potrošniških svetov. V ptujski občini je predvidenih in tudi komisija za družbeno in delavsko upravljanje je mnenja, da bi zadostovalo sedem svetov in to pri naslednjih gospodarskih organizacijah: Panonija, Merkur, Mesnine, Izбира, Pekarne, v naslednjih pa še Kidričevo in Majšperk.

Na zborih volivcev bi naj podrobno pojasnili pomen in delo potrošniškega sveta in tudi, kateri potrošniki bi naj prišli v svet. Izvoljenih bi naj bilo 5 do 13 članov v posamezne svete, kriterij pa bi naj bilo število volivcev ali pa število potrošnikov dotičnega trgovskega podjetja. Po mnenju komisije bi naj štel najmanjši svet v občini 7 do 11 članov. Predlog komisije za delavsko in družbeno upravljanje se bo še vsekakor izkristaliziral na zborih volivcev.

Iz dosedanjih izkušenj vemo, da je zelo dobro, če imamo dobre potrošniške svete kot družbene organe, in da je v našem sistemu potrebno čim več ljudi vključiti v delavsko in družbeno upravljanje.

Postavlja se še vprašanje dela potrošniških svetov, vprašanje kompetenc in kako bi se sestajali. Konkretno izkušnje bodo dale najboljše napolnila za sistem dela. Vsekakor pa so vprašanja postrežbe, odnosov do potrošnikov, sodelovanje potrošnikov oziroma svetov z organi delavskega upravljanja v trgovskem podjetju, vprašanja cen, sortiment in trgovinah, zahteve trga in želje potrošnikov itd., dovolj obširno področje za potrošniške svete. Pri tem ne gre za vmešavanje svetov v konkretno delo DS in UO ali za odjedanje njihovih kompetenc, pač pa za razvoj družbenega upravljanja in družbene kontrole. Tudi naši prvi delavski praksa in izkušnje so jih usmjevala dela takoj po nastanku, sveti niso imeli jasnih form rila k pravilnemu delu. Prav tako se bo razvijalo delo potrošniških svetov.

Da bi odigrali potrošniški sveti svojo družbeno vlogo pravilno, je svet za blagovni promet in turizem pri ObLO Ptuj sklenil predložiti ObLO Ptuj, pri tem svetu, ki bi z njim sodeloval imenuje posebno komisijo delovala. Kakor komisija za delavsko in družbeno upravljanje pri obč. odb. SZDL Ptuj je tudi svet za blagovni promet mnenja, naj pride nekaj predsednikov potrošniških svetov v svet za blagovni promet, da bi tudi ta organ zavezaval pravilno stališče do predlogov potrošniških svetov kot družbenih organov.

Pričakuje se, da bodo osnovne organizacije SZDL na področju občine ukrenile vse, da bomo izvolili dobre potrošniške svete in da bo tudi kadrovske sestav tak, da bodo sveti kos vsem nalogam. SJ

S prvega zasedanja sindikalnega sveta

V torek 3. februarja t.l. se je v mali dvorani občinskega komiteja ZKS Ptuj sestal na prvo plenarno zasedanje občinski sindikalni svet ptujске občine. Plenumu je prisostvoval tajnik OSS Maribor tovariš Ivo Kamnik.

Plenum je obravnaval vprašanja, ki jih je nakazal zadnji IV. redni letni občni zbor, naloge, ki so pred sindikati na vseh področjih gospodarskega, političnega in družbenega življenja. Glavna obravnava se je zadržala v sistemu dela plenuma in sindikalnih podružnic. Člani so poudarjali, da je treba nenehno skrbeti za izboljšanje življenjskih pogojev slehernega delavca in reševati vsa vprašanja, ki vplivajo na izboljšanje življenjskega standarda delovnih ljudi. Prav tako je plenum obravnaval ustanavljanje izobraževalnih centrov, ki bodo imeli nalogo nuditi vsestransko izobrazbo delovnim ljudem.

Do delo občinskega sindikalnega sveta čim plodnejše, je plenum izvolil posebne komisije kot sindikalne organe, ki bodo delovale v sodelovanju z organi ljudske oblasti in družbenimi organizacijami. Komisija za gospodarsko in tarifno politiko s sedmimi člani bo reševala in obravnavala vsa gospodarska vprašanja in tarifne pravilnike, njen predsednik je Ciril Šataj. Komisija za delovne odnose, pogoje dela, življenje delavcev in uslužbencev ter komunalno politiko šteje sedem članov, predsednik komisije je Jože Bratina. Komisija za kulturo, prosveto in tisk vodi predsednik Drago Zu-

pančič. Sedem člansko komisijo za oddih delavcev in telesno kulturo vodi Albin Pišek in pet člansko komisijo za pregled in odobritev podpov brezposelnih pa vodi Franc Makovec.

Člani plenuma so po izvolitvi komisij izrazili željo, da bi se na vseh zasedanjih občinskega sindikalnega sveta udeleževali vidni predstavniki občine in političnih organizacij, ki so jih na prvem zasedanju plenuma pogrešali. Izrazili so mnenje, da je potreba, da se vse politične in gospodarske sile združijo v aktivno sodelovanje, ker edino v sodelovanju in razumevanju bo moč reševati vsa vprašanja za dvig življenjskega standarda.

IZVOLJENO PREDSEDSTVO OSS Plenum občinskega sindikalnega sveta, ki ga sestavlja 35 izvoljenih članov je za svoje sredine izvolil 15 člansko predsedstvo sveta. V predsedstvo so bili izvoljeni: Jože Šegula, Feliks Bagar, Jože Bratina, Anton Potočnik, Valentin Anton, Jože Križanič, Jože Škerlavnik, Drago Zupančič, Adolf Praprotnik, Ciril Šataj, Janez Majer, Albin Mlakar, Jože Vrbnjak iz IKLIP-a, Poldo Vrtič in Albin Pišek. Po izvolitvi predsedstva so soglasno izvolili za predsednika občinskega sindikalnega sveta, ljudske poslance, predsednika delav-

skupina pa je za združitev. Kaže, da je predstavnik te druge skupine bil polkovnik Aref, ki so ga te dni obsodili na smrt, češ da je hotel ubiti predsednika Kasama.

Komunistično gibanje v Siriji tudi kaže, da ljudje niso povsem zadovoljni z združitvijo v ZAR. Res je, da nasprotuje ustvarjanju močne arabske države predvsem Sovjetska zveza in da so sirijski komunisti dvignili glave po direktivah iz Moskve, ne moremo pa se otestiti občutka, da je arabski preporoč vse preveč prežet z verskim fanatizmom. Tako so pač trenja v arabskem svetu in to nam do nekega časa do socialistične prekazuje, da na Srednjem in Bližnjem vzhodu se zdela nekako predilni vseh odnosov, ki bi jamčili za mir in uravnovešenost na tem delu sveta.

Nemško vprašanje se je v tem tednu pomaknilo nekoliko naprej. Ameriški zunanji minister je odptoval kar preko noči na turnejo po glavnih evropskih mestih, da bi vskladi zahodno politiko. V Bonnu so prvič uradno priznali, da ne sodijo splošne demokratične volitve v obeh Nemčijah za osnovni pogoj združitve. Trdijo celo, da bi pristali na konfederacijo, če bi v vzhodnem delu priznali delovanje meščanskih strank in izhajanje opozicijskih časopisov. Pravijo, da bi v Bonnu želeli takšno stališče do Sovjetske zveze, da bi našli skupni imenovalec za porajanja.

Da bodo morda našli znosnejšo zahodno politiko, lahko sklepamo po izjavah nekaterih demokratičnih senatorjev, ki zahtevajo, da v ZDA končno prekinemo z negativno politiko in naj že enkrat povedo jasno svoja mnenja glede nemške mirovne pogodbe. To dokazuje osnovne smernice demokratske stranke, da je potrebno najti v svetu prijatelje, ne pa samo zaveznike, z navideznim sovražnikom pa se moralo porovarjati na enakopravni osnovi, kajti Sovjetska zveza ni za njimi, temveč je v svojem razvoju enakopravna Ameriki. Tako stališče bi vsaj delno ublažilo napetost, predvsem pa bi dalo osnovo za sporazumevanje.

Mladina zopet na delovne akcije

Lanskoletna mladinska delovna akcija se je precej razlikovala od prejšnjih, saj so bili splošni pogoji mnogo boljši od nekdanjih. Da je temu bilo tako, je mladinska organizacija vložila mnogo truda ter vsestranskega prizadevanja.

Lanskoletne delovne akcije se je udeležilo več kot 850 mladine iz okraja, v to število pa niso zajeti mladinci, ki so sodelovali na republiških in drugih lokalnih akcijah. Če prštejemo še te mladince, vidimo, da je na lanskoletnih akcijah sodelovalo preko 1200 mladine iz okraja Maribor. To dokazuje, da je mladina rada šla na akcijo in s tem pomagala pri hitrejši izgradnji socializma.

Od otvoritve avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb sta pretekla že dva meseca. S predajo ceste prometu pa naloga mladine, ki jo je sprejela na VI. kongresu LMS, ni končana. Pred mladino Jugoslavije je še vedno obljuba, ki je bila dana našim narodom in tov. Titu, da bo zgradila cesto od Ljubljane do Djevdjelije. V lanskem letu je bil zgrajen samo del te ceste. V letošnjem letu pa se mladina že pripravljala na drugi del gradnje tega velikega objekta in to na dveh odsekih, in sicer v Srbiji od Paračina do Niša v dolžini 84 km in od Demir Kapije do Negotina v Makedoniji v dolžini 20 km. Pri tej akciji bo letos sodelovalo okrog 50.000 mladine. Mladinska vodstva že pripravljajo vse po-

ce, za ostalo mladino pa so predvideni enodnevni seminarji, na katerih se bodo mladinski aktivisti seznanjali z vso tematiko, ki se obravnava v mladinskih šolih in ki vsakemu posamezniku koristno služi pri njegovem delu v mladinski organizaciji in drugod. Občinski komite LMS Ptuj je razpravljal tudi o ustanovitvi take šole v Kidričevem, kjer so za to dani vsi pogoji. Tak način izobrazbe mladine je nedvomno dober in koristen ter lahko pričakujemo, da se bo delo mladinskih organizacij s tem vsebinsko mnogo spremenilo, saj bodo vodstveni kadri imeli več pogleda na vsa področja dejavnosti ter bodo mladinci lažje tolmačili spremembe, ki nastajajo pri nas in v svetu. Z. F.

V Ptujju je pričela delovati večerna mladinska šola

Kakor v vseh večjih krajih Slovenije, je tudi v Ptujju pričela z delom večerna mladinska šola. Mnogi mladinci so že nestrpno čakali trenutka, ko se bo odprla šola, v kateri bodo dobili širši pogled na naš družbeni razvoj in da s tem dvignejo raven svojega ideološkega znanja. Občinski komite LMS Ptuj se je lotil z vso resnostjo organiziranja te šole, kar mu je ob pomoči starejših tudi uspelo. Ta šola bo predvidoma trajala dva do tri mesece. V tem času se bodo mladinci, ki obiskujejo šolo, lahko seznanili z nekaterimi problemi iz gospodarstva, z našo družbeno ureditvijo ter z nekaterimi važnejšimi mednarodnimi ekonomskimi in političnimi problemi. Šola v glavnem obiskuje mladina iz Ptujja in bližnje okoli-

Ob Prešernovem dnevu

Na dan 8. februarja je pred 110. leti prenehalo biti srce največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, ustvaritelja slovenske umetniške poezije, svobodomisleca, ki je zagovarjal družbeno ureditev, v kateri ne bo ne narodnostnega ne socialnega tlačanja ter ne rasnih ne verskih predsodkov.

Prvi med Slovenci je Prešeren v prvi polovici devetnajstega stoletja kot predstavnik naprednega slovenskega izobraženstva postavil in razvil v svojem pesniškem delu napredna demokratična, politična, družbeno in umetniška gesla. Svoje misli in čustva je oblikoval v slovenskem jeziku, v umetniško dovršenih pesnih. Bil je resničen pesnik in mislec v času, ko je umestu govorila slovensko samo piast hlapcev in dekal. Zavedal se je zgodovinske potrebe; ustvariti umetnost za izobraženo slovensko družbo in je s svojim delom dokazal, da je slovenski jezik zmogel izraziti najgloblje misli in čustva prav tako kakor drugi, književno že bogato izoblikovani jeziki velikih narodov.

Prešernova poezija ima odlike del pesnikov svetovnega formata. Bil je prvi Slovenec, ki je v skladu z zavestjo svojega pesniškega poslanstva znal izraziti svojo osebo in narodno nesrečo. Slovensko poezijo je postavil na raven sodobne Evrope. Njegova pesem je zmerom izraz osebnega doživljanja in lastne misli. Svojo ljudsko gorenjščino je povzdignil v izbran slovenski pesniški jezik. Njegova pesem je domača, ljudska, naravna, notranje resnična, prepričljiva.

Rad jo bere kmet, delavec ali izobraženec, v njej pa uživa tudi izobraženi tujec.

Pomen Prešerna, pesnika in umetnika, pa ni samo v njegovi oblikovno popolni poeziji, temveč tudi v tem, kako je pesnik izpovedal revolucionarno-demokratična socialna in filozofska gesla svoje dobe. Hoče je iztrgati domače izobražence vplivu nemške kulture in jih vneti za čast dežele. Izpovedal je sovraštvo do tiranstva in do slehernega zatiranja ter poudarjal bratoljublje, enakost, svobodo. Zagovarjal je misel o združitvi vseh Slovencev v jezikovno, kulturno in politično enoten narod. Rešitev slovenskega naroda je videl samo v enakopravnosti narodov in v prizadevanju po narodni samobitnosti, zato je zavrnil tendence nemške fevdalne družbe in ilirsko gibanje, ki je zamikovalo slovensko narodno samobitnost. Bil je tudi proti dinastičnemu patriotizmu, ker je živel za svobodo vseh narodov.

S Prešernom je slovenska književnost dohitela evropske narode. Njene korenine je Prešeren poiskal pri ljudstvu, v ljudski pesmi. Z njim je dobila slovenska književnost tudi političen program, ki je vodil in še danes vodi vse naše napredne duhove v boju za ustvaritev družbe, v kateri je dokončno zmagala ideja svobode, bratstva in enakosti vseh narodov.

Za Prešernov dan vedno poglobljamo spomin na Prešernovo delo, ki je dalo slovenski poeziji nagloboj vsebin in dovršeno obliko, to pa je obenem naš praznik.

Naš komentar

Nekatere arabske dežele doživljajo v zadnjih dneh krize, ki bodo nakazale nadaljnjo pot enotnosti in združenja. V Maroku se je prišlo do odkritega razkola med levo in desno strujo Istiklala — stranke za neodvisnost. Desna struja bi hotela ohraniti veleposestniški sistem, ki bi se naslonil na kralja in preko njega pravzaprav na vesile, medtem ko zahteva levo krilo liberalnejše mere v gospodarstvu in vodenju države. V tem primeru preživljajo v Maroku šele tisto stopnjo, ki so jo v Egiptu preboleli že pred leti. Čeprav zelo močno govorijo o združitvi vsega arabskega sveta v enotno federacijo, vidimo zelo velike razlike med posameznimi državami. V Iraku, kjer so šele pred pol leta izvedli revolucijo in odstranili reakcionaren režim, so še vedno zelo močne struje, ki nasprotujejo združitvi z ZAR. Nekateri zahodni opazovalci sodijo, da je tam zelo močno komunistično gibanje in da ne bi bili nič presenečeni, če bi prišlo v dogledne obdobje. Drugi nekoliko strnjeje ocenjujevali pa trdijo, da so v Iraku proti združitvi zaradi svoje gospodarske moči. Irak je najbogatejša država, ZAR pa je politična voditeljica. Če bi se združili, bi ZAR pobrala dobičke, Irak pa bi zaradi splošnih interesov gospodarsko stagniral. Tega seveda nočejo in zato vneto zagovarjajo svojo neodvisnost.

Notranja trenja v Iraku so seveda precejšnja. V glavnem sta dve struji in sicer levitarška, ki zagovarja naslonitev na SZ in ohranitev popolne neodvisnosti, druga nacionalistična

skega sveta tovarne glinice in sluminija »Boris Kidrič« Kidričevo Jožeta Šegula, za tajnika občinskega sindikalnega sveta je bil soglasno izvoljen dosednji predsednik sindikalne podružnice krojačiv in šivilj in član delovnega kolektiva »Moda« Feliks Bagar.

Ob zaključku zasedanja plenuma so člani predlagali, da bi se naj na II. zasedanju obravnavali družbeni plan občine za leto 1959.

Ptujska občinska zbornica sta zopet zasedala

KOT ŽRTE STE PADLI V BOJBI Z ANCI

(Nadaljevanje)

NAD 500 ŽRTEV JE PADLO 12 PTUJSKEGA OKOLIŠA ZA NASO OSVOBODITEV PRICBUJEMO NJIHOVE KRATKE ŽIVLJENJEPISE V POČASTITEV NJIHOVEGA SPOMINA.

GASPUR FRANC je bil doma iz Markovec. Zaradi smrti njegovega očeta, ki je imel v prvem zakonu poleg Franca še dva sina, Ludvika in Janeza, ki so živeli v Novi vasi pri Markovcih le v otroških letih — ni bilo doslej mogoče izvedeti za njegove rojstne podatke in njegovo podrobnejše sodelovanje v narodnoosvobodilni borbi. Vemo le, da je živel v Mariboru kot delavec, kjer je podpiral OF. Nemci so ga aretirali leta 1942 v Markovcih in ga odpeljali v Dachau, kjer je umrl.

GOLOB ŠTEFAN se je rodil 23. decembra 1924 v Ptujju, na Zagrebški cesti v hiši čevljarja z družinsko hišico. Dovolil je 7 razredov osnovne šole, nato se je zaposlil pri cestnih delih, ker ga v uk obrti niso sprejeli. Do septembra 1943 je delal pri raznih gradbenih podjetjih. Takrat pa

Prešernov večer na Bregu

Organizacija SZDL Breg — Ptuj je pripravila za danes, v petek, 6. februarja t. l., ob 19. uri v lastni dvorani »Prešernov večer« z referatom o dr. Francetu Prešernu, z recitacijami, deklamacijami in petjem pevskega zbora.

V programu bodo sodelovali pionirji in odrasli s tega vsestransko agalnega terena.

VABILO

V soboto, 7. februarja t. l., od 20. ure dalje bo v dvorani SZDL na Bregu veselica z maskarado, ki jo prav tako priredi odbor SZDL Breg za prebivalstvo svojega območja.

Vsako leto se je veselica v predpustnem času tudi na Bregu obnesla in dala organizaciji SZDL nekaj sredstev, ki so ji dobrodošla pri graditvi dvorane in prostorov organizacije.

Socialno skrbstveni dan v protituberkuloznem dispanzerju — Ptuj

Z januarjem l. 1959 uvaja protituberkulozni dispanzer socialno skrbstveni dan, ki bo vsak četrtek od 7. ure do 11.30. Tega dne bodo posvetili zdravniku z bolniki in svojci o zdravljenju tuberkuloze doma in v bolnišnici, nadalje o njihovih težavah, o ponovni zaposlitvi ozdravljene TBC bolnika ter o vseh problemih, ki težijo in ovirajo bolnega na pljučni tuberkulozi. Ob četrtkih ne bo dispanzerskih rentgenskih pregledov. PTD Ptuj

ročna* in investicijska posojila 8 gospodarskih organizacij »Panonija« Ptuj bo najela posojila za obratna sredstva za povečani obseg poslovanja. V ta namen bodo potrebovala posojila tudi podjetja IKLIP, VESNA, MERKUR in KG DRAVINJSKI VRH. Investicijsko posojilo bo potreboval elektrifikacijski odbor Dolena in KG Podlehnik za električno napeljava na delovišču.

Kmetijsko gospodarstvo »Ptujsko polje«, ki je nastalo z združitvijo KG Osojnik, KG Placar, Vurberk, KG Dornava, KG Polje-Sobotinci, KG Juršinci ter Kmetijsko gospodarstvo in vrtnarstvo Ptuj bo skonstruirano najpozneje do konca februarja t. l. Enako tudi Kmetijsko gospodarstvo »Haloz« s sedežem v Ptujju, ki je nastalo z združitvijo KG Zavrč, KG Borl, KG Podlehnik, KG Dravinjski vrh, in trgovsko podjetje Vinarska zadruga in njegovo posestvo Mestni vrh.

Končno sta zbornica še sklenila, da bo prevzela občina Ptuj pravice in dolžnosti ustanovljenih osnovnih šol Cirkulane, Goršnica, Majšperk, Naraplje, Polensak, Ptujška gora, Stoperce, Zavrč, Zetale ter Vajenski šoli za trgovsko stroko in za razne stroke ter sta obtem določila število članov v šolske odbore osnovnih in vajenskih šol.

To je bila po vrsti tretja seja obeh zborov, odkar je nastala nova občina Ptuj in so tudi na njej pokazali vsi odborniki veliko zanimanje za vse probleme, ki jih rešujejo voljeni predstavniki ljudstva v organih oblasti.

Anton Ferš iz Sovjaka 10, upravnik KZ Turnišče pa Martin Gorščan iz Lancove vasi šte. 15. Na lastno željo mg. Nade Orožen sta zbornica sprejela njeno odpoved na mesto upravnika Mestne lekarnice, ki bo po 30. jun. t. l. dobila novega upravnika. Nadalje sta zbornica imenovala 6-člansko komisijo za nacionalizacijo najemniških zgradb in gradbenih zemljišč, za njenega predsednika pa Stanka Pavliča, sodnika Okrajnega sodišča Ptuj. Za inšpektorja dela pri občini je bil imenovan Jože Erhartič, metalurški tehnik iz Ptujja.

Na ločenih sejah je bil sprejet odlok o ožjih gradbenih okoliših na območju občine Ptuj, ki zajema predvsem tista zemljišča, ki bodo v prihodnjih 15 letih gotovo zazidana s stanovanjskimi zgradbami. Sprejela sta tudi predlog o združitvi KZ Dolena in KZ Sela, ker je teritorij KZ Dolena premejen za uspešno poslovanje, enako pa tudi predlog o združitvi KZ Dornava in KZ Moškanjec, ker je območje tudi KZ Dornave premejeno, da bi lahko zadruga uspešno razvijala kmetijsko dejavnost na svojem območju. Tekstilna barvarna in Tekstilna tovarna Ptuj sta se združili, ker bo združenima podjetjema lažje rekonstruirati obrate kot vsakemu posebej ter tudi lažje dobiti potrebna kreditna sredstva. Tekstilna tovarna se je obvezala ustanoviti servis za barvanje in kemično čiščenje za usluge občanom, dokler takega servisa ne bo ustanovila stanovanjska skupnost.

Nadalje sta zbornica sklenila prevzeti poroštvo občine za kratko-

Še o preskrbi z mesom v Ptujju

V prejšnji številki »Ptujskega tednika« je pisec članka »Preskrba z mesom in predelava« omenil zaskrbljenost podjetja »Mesnine« v Ptujju glede razširitve prostorov sedanje klavnice, njene opreme ter njene zmogljivosti, ki baje že dolgo ne odgovarja dejanskim potrebam. Trdi tudi, da je najemni razmeroma visoka.

Zavod za komunalno dejavnost Ptuj v čigar sestav spada tudi klavnica, smatra za potrebno pojasniti naslednje:

Ptuska klavnica je bila zgrajena leta 1898. ko so z lesenimi reliefnimi črkami pritrtili nemški napis, ki je bil leta 1918 odstranjen in se na lesenem delu nadstrešnice, ki je obrnjen proti dvorišču, malo še vidi sled odstranjenih črk in bo to pri barvanju odstranjeno.

Kapaciteta klavnice je bila v mesecu decembru 1958 izkoriščena: za govedo 23%, za tele in svinje pa 5,5%, kar znaša skupaj 28,5%. Klalo je šest podjetij in dva gostinska obrata. Podjetje »Mesnine« je za potrebe predelave in široke potrošnje koristilo možno kapaciteto klavnice le za 13,2% (klalo so 41 goved, 123 telet in 100 svinj). Iz teh števil je razvidno, da še ne bo tako hitro 100% izkoriščena zmogljivost klavnice.

Kapaciteta hladilnih prostorov je 12 do 15 ton ter so hladilni

prostorji namenjeni le za hlajenje mesa in ne za shranjevanje raznih mesanic in soljenega mesa za predelavo.

Klavnina je ostala ista še od 1/1—1952 in se kljub raznim povečanjem dajstev ni spremenila. Hladilne prostore klavnice ima vse v najemu podjetje »Mesnine« in plačuje za nje le dejanske režijske stroške. Če pa teh šest prostorov nima polno izkoriščenih, jih naj nekaj vrne, da jih lahko zavod odda drugim zainteresentom, ne pa da jih daje mimo zavoda v koriščenje drugim.

Klavnico vzdržujemo in nabavljamo opremo iz dohodkov za njo, na kako razširitev pa ne mislimo, ker ni potrebe.

Posebej pripominjamo, da ptujška klavnica ni industrijska in so bili sedanji predelovalni prostori le začasno urejeni iz bivše klavnice zasilnih zakolov. Če si podjetje »Mesnine« želi razširiti predelavo mesa, si bo moralo najti drugje primerne prostore, saj tudi tu lokacija za nje ne ustreza.

Zavod za komunalno dejavnost, Ptuj

PTUJSKI TEDNIK
V VSAKO HIŠO!

izvajati samo najnujnejša vzdrževalna dela. Za Obrež in Grabe pa je sekcija zaprosila za dodatni kredit Vodno skupnost porečja Drave v Mariboru z namenom, da se ti dve obrežni zgradbi pojačata in še nekoliko podaljšata.

S predvidenim energetskim izkoriščanjem Drave, pri katerem predvidevajo hidrocentrale v Lohki, Hajdošah, Borlu, Ormožu in Središču, se bo problem regulacije Drave znatno omilil. Z zajenjem vode po teh hidrocentralah se bo hitrost Drave znatno zmanjšala, s čimer se bo tudi zmanjšala njena razdiralna moč in bodo zato stroški za regulacije znatno manjši.

Pobolinstvo na vlakou

Prav res ne vem, na kateri naslov bi se obrnil: na upravo jugoslovanskih železnic ali na sindikat železničarjev ali na tajništvo za notranje zadeve ali na javnega tožila. Tudi ne poznam krvicev po imenu. Sem starejši javni uslužbenec, ki se vozim vsak dan s prvim jutranjim vlakom v Ptuj v službo. Nisem doslej imel sreče, da bi dobil stanovanje v Ptujju, zato se vozim. Z mesečno vozovnico. Kaj se mi je zgodilo?

Ko sem v ponedeljek, 2. februarja prijetno dremal v malem kupeju I. razreda, zaslišim, da je nekdo odprl kupejska vrata. Mislim, da bo kdo vstopil — pa ni (V kupeju sem bil sam). Vstanem, zaprem vrata in skušam spet zadržati. Spet nekdo odpre vrata in spet nihče ne vstopi. Vstanem in spet zaprem, ker je bilo hladno,

Zdaj je bilo z mojim dremanjem pri kraju. Sedim pri oknu in čakam, ali se bo to odpiranje vrat ponovilo. Seveda se je! Videl pa sem samo roko, ki je prišla za kljuko. Vstanem, stopim na hohn in vprašam skupino mlajših ljudi, ki je tam stala, zakaj in čemu to odpiranje vrat in komu je tako všeč ta igra. Splošen smeh. Razposajen, uživaški. Vrnem se v kupe. Sedaj sem vedel, da mi hočejo nagajati. Gruča mlajših ljudi, pač delavcev, morda tudi uslužbencev, ki se vozijo na delo v Ptuj ali v Kidričevo, se hoče zabavati na račun svojega starejšega državljanja. Morda so si že navsezgodaj privoščili kozarček žganice ali likerja in so zato bolj razpoloženi. To odpiranje in zapiranje vrat je bila njihova zabava od Osluševca do Ptujja, kjer sem izstopil. Z menoj je izstopilo tudi nekaj udeležencev naše »zabave«. Pred vlakom sem povedal spovedniku, kako se mi je godilo na vlakou. A spovednik ni pokazal najmanjšega zanimanja za mojo pritožbo. Obrnil mi je hrbet. Akterji komedije na vlakou so se mi za slovo še enkrat prav pobalinsko zakrohotali.

Obracam se na uredništvo lista in vso javnost. Potniki jugoslovanskih železnic posteno plačujemo vozovno. Če moramo doživeti kdaj kako neudobnost ali celo neprijetnost, ki jo spoznamo kot nenamerno, na pr. to, da moramo stati, ker je preveč potnikov ali da vagoni niso kurjeni, ker se je pokvarila napeljava itd. — tedaj potrpi. Ne moremo pa trpeti na naših vlakih pobolinstva. Recimo, da v kupeju nekdo razbije šipo (po nerodnosti ali iz objestnosti

ga je okupator mobiliziral v nemško vojsko. Boril se je na ruski fronti, kjer so ga zajeli. Ko se je v SZ formiral Jugoslovanska brigada, je odšel z II. bataljonom v Jugoslavijo 21. junija 1941. V borbi z Nemci blizu Čačka je verjetno padel, ker so ga od tedaj pogrešali, kakor se spominja tov. Vegan Martin, njegov soborec.

GABROVEC JOŽE se je rodil 1. oktobra 1914 v Veliki Varnici. Oče je padel v prvi svetovni vojni, mati je ostala sama s tremi nepreskrbljenimi otroki. Jožeta je oddala k dobri družini v Slovenske gorice, ki ga je posvojila. Tam se je izučil krojaške obrti, nato je delal pri krojaču Vrbnjaku v Ptujju. Pri svojem naprednem delodajalcu se je navzel naprednega duha. Pri društvu »Svoboda« v Ptujju je pridno sodeloval. Njegova revolucionarna zavest je rasla. Leta 1940 se je povezal s člani KP in je v obdobju okupacije delal ilegalno do leta 1944, ko so ga Nemci aretirali. Ker je bil le osumljen in je vztrajal pri trditvah, ki so ga razbremenjevale — ga je okupator izpustil že po dveh mesecih. Takoj po prihodu na svobodo je odšel k partizanom na Pohorje. Tam je padel v borbi I. čete 2. Pohorskega bataljona z Nemci pri Veliki Koplji, dne 5. marca 1945.

GOLOB VINCENC se je rodil 6. januarja 1916 v Sturmovcu. Njegova mati je bila gospodarska pomočnica. Umrli mu je, ko mu je bilo 21 let. Ko je Vinko dovršil osnovno šolo pri Vidmu, se je v Ptujju izučil za soboslikarja. Leta 1939 se je poročil. V zakonu je imel tri otroke. Po misljenju je bil svobodomiseln. Delal je v sokolski četi pri Vidmu. Dne 5. maja 1941 je peskal sobo pri Muzekovih v Trčcu. V hiši se je zadrževal pri Muzek Ivanu njen prijatelj Miller. Skupaj sta se norčevala iz nemških vojakov, ki so šli mimo hiše. Vojaki so vdrli v stanovanje. Golob Vinko je pomagal, da so jih spet nagnali. Za zapahnjeno vrata ga je zedel smrtni strel razjarjenih vojakov. Umril je v ptujski bolnišnici.

GRABAR FRANC se je rodil 21. avgusta 1920 na Sp. Bregu pri Ptujju. Njegova mati je izhajala iz kmečke družine. Imel je dva brata. Ko je končal osnovno šolo, je odšel v meščansko, nato pa se je izučil za krojača pri Vrbnjaku v Ptujju. V stari Jugoslaviji se je družil z revolucionarji delavskega gibanja. Leta 1941 je začel aktivno delati za oborožen upor proti fašističnemu okupatorju. Zbral je orožje in sodeloval pri sabotažnih akcijah pri telefonskih napravah. Raznašal je tudi propagandni tisk. Udeleževal se je sestankov, ki jih je skliceval tov. Lacko. Zaradi izdaje je padel v roke gestanu. Aretirali so ga že 20. avgusta 1941 na cesti pri Roku. Prepeljali so ga v ptujške zapore, odpeljali v Maribor in ga dne 30. oktobra 1941 ustrelili. Tako je zločinski okupator uničil mlado življenje, ki je služilo veliki stvari proletarske in nacionalne osvoboditve.

M. M.

Sličnih dopisov in pritožb, kakor je gornja, dobivamo v zadnjem času več. Tako nam je pripovedovala pred kratkim neka mati, ki je potovala s svojimi nedoraslimi otroki z vlakom, da je morala oditi iz kupeja, kjer je skupina pijanih ljudi počela in govorila take stvari, ki bi jih tudi v zelo omiljeni obliki ne mogli ponoviti. Slične izgrede opažamo v nekaterih gostinlah zlasti ob plačilnih dnevih.

Pritožujemo se nad šolskimi otroki, češ, kako so slabo vzgojeni, da ne pozdravljajo, da preklinjajo, grdo govorijo, da delajo škodo na javnih napravah itd. Kdo je temu kriv? Ali starši ali šola ali ulica? Prav gotovo ne šola, ki je je otrok zavpnel le kake 3 do 4 ure od 24 ur na dan, in se njeni vzgojitelji trudijo, da po naprednih pedagoških načelih skušajo napraviti otroka ali dijaka za dostojnega državljanja naše socialistične skupnosti. Tudi večina staršev vzgaja svoje otroke pravilno in se trudi v sodelovanju s šolo in društvenimi organizacijami, da bo

V četrtek, 29. januarja t. l., sta rešila oba zbora občinskega ljudskega odbora Ptuj na seji vrsto vprašanj s področja občinske uprave ter nujne probleme gospodarskih organizacij, kmetijskih zadrug in nekaterih občanov.

Obema zboroma so najprej poročali predsedniki občinskih svetov za prosveto, kulturo in telesno vzgojo o lanskoletnem delu in uspehih v korist vzgojenosti in izobraženosti mladih generacij naše demovine. O tem ob drugi priložnosti.

Na tej seji sta opravila zbora vrsto imenovanj. Na predlog sveta za varstvo družine in komisije za volitve in imenovanja sta zbornica imenovala 11-članski upravni odbor zavoda »Počitniški dom Biograd na morju« in za predsed-

Cilji in pota zdravstva

(Nadaljevanje)

Zdravje je popolno fizično, psihično in socialno blagostanje, ne samo odsotnost znakov bolezni ali onemoglosti, to je definicija pojma zdravja, ki jo je sprejela svetovna zdravstvena organizacija. Ni ga področje, ki ne bi s svojo dejavnostjo prispevala k čuvanju zdravja, če ga pojmuemo tako široko. Ves družbeni standard, ki mu dajemo sedaj povsod poudarek, služi temu cilju. Predaleč bi nas odvedlo iz okvira tega članka, če bi poskušali naštevati ostala področja. Primerna zaposlitev, zdravo stanovanje, še urejene družinske razmere, posredno in neposredno vplivajo na naše zdravje. Toda ostanimo pri poteh zdravstva in še to v okviru naše občine. Skrb za zdravje državljanov se začne še pred njegovim rojstvom, danes lahko rečemo še pred njegovim spočetjem. Kontracepcijska služba, ki jo vrši ženski dispanzer, naj bi omogočila družinam regulacijo števila otrok in obdobja njihovega rojstva. Isti dispanzer bdi nad zdravjem še ne rojenega s pregledi nosečnic. Babiška služba na terenu je v glavnem usmerjena v preventivo z obiski na domu porodnic, čuvanje novega življenja z nasveti in pomočjo. Veliko vlogo na tem področju vrši Materni dom, kjer žene iz oddaljenih krajev lahko prebijejo zadnje predporodne dneve, ne da bi se bale težav in posledic transporta, ko napoči njihova ura. Tudi poporodne preglede vrši ženski dispanzer. Razvoj zdravega dojenčka in predšolskega otroka je skrb otroških posvetovalnic in dispanzerjev. Tudi obvezno cepljenje proti težjim nalezljivim boleznim je ukrep za čuvanje zdravja. Ko otrok doraste za šolo, prevzame skrb za njegovo zdravje šolski dispanzer. Obvezni sistematični pregledi šolarjev naj bi preprečili razvoj vsemogočih okvar, ki so svojstvene temu razdobju. Razen šolskega zdravstva, ki usmerja te preglede, je pri nas že podana možnost sodelovanja z zdravniki specialisti za uho, nos, grlo in oči. Naj omenimo tu našo najnovejšo pridobitev logopedski oddelek, to

je specialna služba, ki jo vrši za to usposobljen učitelj. Njegovi pacienti so otroci z govornimi in slušnimi napakami, ki jim otežkočajo napredovanje v šoli in v bodočem življenju. Preventivna služba protituberkuloznega dispanzerja in antivenoznega dispanzerja je znana. Po našem razsežnem terenu je nujna patronaža, to je obiskovanje družin, kjer se nahajajo bolniki ne samo zaradi nege njih samih, temveč še bolj zaradi pomoči družinam. Delo patronažne sestre, njen nasvet, kako naj se družinski člani pod njihovimi življenjskimi pogoji čuvajo pred širjenjem bolezni, je neprecenljivega pomena.

Redni pregledi uslužbencev in delavcev, ki se pečajo s prehrano, so namenjeni zaščiti prebivalstva. Samo zdravi ljudje lahko proizvajajo in razpečavajo hrano. Tečaj iz higienskega minimuma, ki so obvezni za vse uslužbene v živilski stroki in bodo stekli tekom tega meseca, naj bi nudili življenjsko osnovno znanje o čuvanju živil pred okužbo. Čuvanje zdravja delavca na njegovem delovišču, nadzor nad zaščitnimi ukrepi v delavnicah, nadzor nad ureditvijo delavnic samih, to je pri nas že skoraj nedotaknjeno področje preventive. Naši zakonski predpisi so v tem oziru izredno sodobni in širokogrudni, najti je treba načina in možnosti za njihovo dosledno izvajanje, posebno v skrb za zaščito zdravja mladine in žena.

To so samo našete poti, po katerih že sedaj hodi zdravstvo, vendar bi lahko rekli, da so te poti še v mnogih svojih delih samo ožje stezice z neurejenimi vzpetinami. Malo je še delavcev zdravstva, ki se z muko prebijajo po teh trnjevih stezah. Toda zastavljene so prve lopate na vseh teh področjih, trasirane so v duhu izboljšanja in ne smemo pozabiti vsi, ne samo tisti, ki delajo v zdravstvu, da so pota preventive preprečevanja bolezni in čuvanja zdravja, tista, ki nas bodo privedla h končnemu cilju, da bo naš rod krepak in zdrav.

Upravnik Sekcije za Dravo — Uprave za vodno gospodarstvo LRS v Ptujju — tov. Branko Bartol je odgovoril na ta vprašanja: »Regulacija Drave se izvaja postopoma že okoli 90 let. Z načrtno regulacijo Drave se je pričelo šele 1903. leta, ko je bil izdelan generalni projekt za celo Dravo od Maribora do Središča. Pred vojno je bil izdelan še dodatni načrt na podlagi starega in se je v nakaršnih letih po teh načrtih tudi delalo na manjših odsekih. V slednjem letih kreditov v stari Jugoslaviji in med okupacijo pa je Drava še nadalje divjala. Ta proces se še nadaljuje in je zato reka Drava sedaj razčlenjena v mnogostevilne rokave, sipine in otoke. Iz tehničnega stališča je regulacija Drave torej v glavnem obdelana in na podlagi tega določena njena bodoča trasa.

Problem nadaljnje izgraditve regulacije je torej predvsem finančnega značaja. V zadnjih letih so vezana dela na Dravi predvsem na zvezna sredstva, deloma pa tudi na okrajna oziroma na sredstva Vodne skupnosti porečja Drave v Mariboru (n. pr. Obrež—Grabe l. 1958). Te dotacije ne so stalno prešibke, da bi se lahko pristopilo k sistematični regulaciji, temveč mora

Vprašanja naših bralcev

Regulacija Drave

P. I. iz Obreža nam je poslal dopis naslednje vsebine, na katero želi odgovor:

»V spodnjem delu Slovenije imamo z Dravo vedno dosti skrbi in škode. Ravno pri nas v Obrežu je tako vijugasta in razbita Drava, da se zaletava z brega v breg in nam ob velikih vodah poplavlja njive in travnike, razdira slabo zgrajene in nedovršene vodne obrambne naprave, ki zahtevajo zaradi zakašnjenja ali kakega upravičenega ali neupravičenega vzroka ponovne stroške.

Enako smo prizadeti v Gornjem Obrežu ob Frankovski meji, kjer je že zgrajena obramba vodilne in odporne škarpe od leta 1937. Po osvoboditvi do leta 1953 smo branili vaščani z lastnimi močmi (udarniško) in leta 1954 in 1955 so nam velike vode ter samovoljni škodljivci povzročili tako nevarnost, da smo morali iskati pomoči v denarnih sredstvih, ki nam jih je dodelil predstviški ptujski okraj. Začetna dela, ki smo jih začeli leta 1956 v januarju v lastni režiji, je pozneje nadaljevalo ptujsko vodno gospodarstvo, še do danes niso končana. Zakaj ne? Zato je napravo začela voda razdirati. Če ne bo tukaj naglega ukrepa in dograditve, bo spet prišlo do nepotrebnih pritožb in prevelikih stroškov. Ker smo tukaj branili obrežje že od leta 1937 dalje, je razumljivo, da ima voda

Sekcija za Dravo samo stremeti za tem, da se pokrpajo najnujnejše zajede in vzdržujejo že obstoječe zgradbe. Kljub temu pa se večkrat zgodi, da niti teh najnujnejših ukrepov ni mogoče izvesti z razmeroma pičilni sredstvi. Tako je n. pr. spomladanska visoka voda 1958. leta raztrgala in odnesla 120 m vodilne zgradbe v Markovcih, v Novi vasi pa napravila tik pod brodom močno zajedo. Za ta dela je sicer sekcija dobila manjša sredstva in se zavarovanje na teh odsekih izvršuje, vendar bi bilo potrebno za celotno ureditev samo tega odseka okrog 150 milijonov dinarjev.

S sistematično regulacijo je možno začeti samo na mestih, kjer so že podane tako zvane fiksne točke oziroma, kjer se nahajajo že zasnutki regulacije. Taki odseki so n. pr. pri Lokli, Staršah, Ptujju, Spuhjih, Markovcih, Borlu in Ormožu oziroma Pučencih. Na vseh vmesnih odsekih je mogoče zajede samo provizorno zavarovati z obrežnimi zgradbami, ki ležijo navadno daleč izven bodoče trase. Tak slučaj je n. pr. v Obrežu in Grabah ter v Frankovcih.

Za leto 1959 je bilo prvotno predvideno za delo na Dravi 127 milijonov dinarjev. Za znesek se je do sedaj že skrčilo na 40 milijonov. Sekcija upa, da bo vsaj ta znesek ostal nezmanjšan. Seveda je razdelitev 40 milijonov za celotno razdaljo Maribor—Središče v dolžini 72 km izredno težki in bo s temi sredstvi mogoče zopet

Iz naših mest, trgov in vasi

IZ BUČKOVČ

Dne 21. januarja t. l. je v Bučkovčih (prej Mala Nedelja) umrl šolski upravitelj v pokoju tovariš Ivan ČEH, ki je bil prej nekaj let šolski upravitelj v Gorisnici (Marjeta niže Ptuj). Rojen leta 1886 v Vitomarci pri Ptujju je prejel 53 leti maturiral na mariborskem učiteljskem ter istega leta nastopil službo učitelja v Gorisnici. Po odhodu bivšega tamkajšnjega šolskega upravitelja Zunkoviča je postal upravitelj šole ter jo vodil do l. 1920, ko je bil imenovan za upravitelja v Bučkovčih. Ze kot mlad učitelj in potem upravitelj v Gorisnici je bil zelo delaven. Ustanovil je pevski in tamburaški zbor. Sam dober pevec je s svojim milim tenorjem vzbujal povsod pozornost s svojim zborom. Pri gledaliških igranjih v Ptujju je prevzemal vloge, ki so bile vezane s pevskimi točkami. Kjer koli je bila zbrana večja družba, je moral zastopati njemu najljubšo pesem: »En starček je živel«. V Bučkovčih je takoj po prihodu ustanovil napredno Kulturno-prosvetno društvo, ki si je kmalu, zlasti po njegovih prizadevanjih, postavilo svoj dom, kar je bilo takrat na podeželju redkosti, saj so na podeželju skoraj povsod vladali nazadnjaki. V okoliščini tega društva je ustanovil in vodil tudi tukaj lep pevski zbor, ki deluje še danes in je na zadnjem festivalu v Ljutomeru pod njegovim vodstvom dobil prvo nagrado. Bil je tudi soustanovitelj gasilskega društva, kmetijske in sadjarske podružnice ter agilen predsednik ali odbornik teh ustanov. Njegova zasluga je tudi bila, da je bil l. 1927 postavljen v Bučkovčih zaslužnemu tamosnjemu rojaku dr. J. Razlagu primeren spomenik. Umevno je, da ga je okupator l. 1941 med prvimi izselil. Med NOB je z vsemi sredstvi podpiral našo borbo. Po osvoboditvi se je vrnil zopet v Bučkovce ter se prijel dela z vso vnemo. Po upokojitvi leta 1947 je nekaj časa bival v Mariboru, nato pa v Ljubljani, a ni vzdržal ne tu ne tam. Gnalo ga je nazaj v njegovo Slovenske gorice, kjer je bil tudi kot upokojenec vsestransko delaven. Dokaz temu je uspeh njegovega pevskega zbora na festivalu. Ogromna množica ljudi ga je spremljala na njegovi zadnji poti. Pred kulturnim domom, kjer je ležalo njegovo mrtvo truplo do pogreba, se je od pokojnega v imenu društva poslovil tov. Lukežič, ob odprtem grobu pa predsednik okrajnega sindikata prosvetnih delavcev tov. Belec iz Ljutomera ter predsednik bivše občine Videm tov. Krefc, zastopniki pevskega zbora, gasilcev, pionirka ter njegov sošolec z mariborskega učiteljskega. — Naj mu bo lahka zemlja slovenska, za katero je delal vse življenje. Pri našem ljudstvu bo ostal v trajnem in hvaležnem spominu!

IZ JURŠINC

Organizacija Rdečega križa v Juršincih je organizirala 14-dnevni kuharski tečaj, ki ga je obiskovalo 20 deklet. V nedeljo, 1. februarja t. l., popoldne je bil slovesni zaključek tečaja. Prisotni so bili poleg tečajnic tudi njihovi starši, zastopniki organizacij: SZDL, KZ, KG, ZK, IZUD-a, šole itd. Navzoči so izrekli vso priznanje tečajnicam, predvsem pa voditeljici tečaja tov. Anici Segulovi in tov. Virak Lojzki iz Polenšaka, ki sta v tako kratkem času nudili dekletom res precej znanja. Na zaključek so zvečer prišli tudi domači fantje, vendar so nekateri pred njimi pokazali, da bi bil primeren tudi tečaj zanje, ki bi se v bodoče znali v družbi obnašati.

Kmetijska zadruga v Juršincih je v letu 1958/1959 dovršila gradnjo nadzidka nad zadržnim po-

stopjem in zgradila že dolgo potrebno mostno tehtnico v Juršincih, ki že obratuje.

Elektrifikacija v Juršincih je v letu 1958 napravila nadaljnje korake. Kljub temu, da je v letu 1958 bilo več vasi hudo prizadetih po toči, se elektrifikacija ni ustavila. Zadruga je v predelih, kjer ni toča napravila močne škode, odkupila mnogo sadja, ki ga je odkupovala vse, dokler ni nastopila ostra zima.

Volitve v VO-SZDL so pokazale precej dobro udeležbo, kljub temu, da so naselja raztresena.

s prvim nastopom pokazal pravo voljo do oderskega dela.

V veliko zadovoljstvo občinstva bodo predstavo z uglednimi pevskimi točkami ponovili prihodnjo nedeljo.

Po dolgem času smo se res nasmeljali v Leskovca, a tudi zresnili smo se ob vročerkovnosti nekaterih, ki so na veselici kalili dobro razpoloženje.

Ba-ca

IZ HAJDINE

Dne 22. januarja 1959 so darovali kri prebivalci iz Hajdine in okolice. Iskrena hvala vsem, zlasti organizatorici tov. Igljčevi.

Habjanji Liza, Vertič Ana, Cestnik Antonija, Galun Veronika, Marinčič Vlado, Hazemali Marija, Cestnik Antonija, Simonič Rado, Zajtl Ana, Plohl Zvonko, Plajšek Matilda, Čuk Anton, Zidaric Marjeta (petič), Vratič Katarina, Krašelj Kristina, Pišek Elza, Turnšek Katarina, Majhen Ana, Šolar Marjeta, Zupančič Angela, Menhard Marija, Jeza Marija (sedeminsedsetič), Hudina Amalija, Hosenberger Marija, Pernat Ivana, Gerečnik Jožefa, Toplak Ana, Sel Ivana.

IZ LESKOVCA

1. februarja so nam naši vrli gasilci v okviru domačega IZUD priredili prijetno zabavo, ko smo spremljali z vso vnemo 2 enodejanski-burki »Trije snubci« in »Analfabet«.

Aplavz v nabito polni učilnici je dal priznanje vsem nastopajočim, še celo najmlajšemu, ki je

Juršinski fantje so se zopet izkazali

V soboto zvečer, 31. januarja 1959, med 21. do 22. uro je v vasi Oblaki pri Juršincih napadla skupina šestih pobalovno S. M. iz Sakuška in ga s koli pretepla do onemoglosti. Prizadeti je tega večera vasoval pri Ž. A. v Zagorcih, ko pa se je pojavil na večernem pragu z namenom, da se vrne domov, so ga iz zasede zahrbtno napadli T. F. iz Juršinc, brata B. J. in B. C. prav tako iz Juršinc ter bratje V. S., V. A. in V. F. iz Bodkova. Pri tem umazanem poslu, ki je ravno v Juršincih zakoninjen, bi zelo verjetno S. M. ubili — sej so ga obdelavali po glavi in po celem telesu, v kolikor ne bi močno interveniral Ž. A., ki je pretepače pregнал z nekim topim predmetom vsaj za toliko časa, da se je napadeni lahko umaknil. Napadalcu pa se s tem niso zadovoljili in so zraven kletvice (pork... auf rauf in podobno) navahili z noži še na Ž. A., katerega je le s težavo uspelo napadnega odtrgati in ga zapreti v stanovanje. Človek se spričo navedenega dogodka, ki v Juršincih ni osamljen, nehotе vpraša, koliko časa bodo še Juršinski fantje tekmovali v tem, kateri izmed njih bo napadel in pretepel več mimoidočih državljanov. Ali je res temu kriv samo alkohol? Morda pa tudi pomanjkljiva vzgoja? Še zdaleč prema je, če se starši navedenih pretepačev zadovoljijo s tem, da njihov sin redno hodi v cerkev. Trije od navedenih so celo

naslednji dan peli pri pevskem zboru v cerkvi, njihova žrtev iz pretekle noči pa je med tem časom nihala v mariborski bolnišnici med življenjem in smrtjo. Toda tudi to jim ni bilo dovolj. Še isti večer so posamezniki iz te skupine razgrajali po Juršincih in lomili plotove. Res lep ponos za mladega fanta.

Končno bi starši teh sinov lahko že uvideli, kam pelje takšna pot in jih odvrgnil od ponočevanja, še posebno pa od prekomernega uživanja alkohola, ki je v večini primerov povod za pretepe. S tem ne bi storili dobro samo svojim otrokom, temveč bo njihova družina pridobila na ugledu, brez dvoma pa jim bodo hvaležni mimoidoči državljan, katerih marsikateri se zgrozi nad njihovim početjem.

DELO IN VARNOST

ŠT. 11—12/58

Izšla je 11.—12. številka letnika 1958 mesečnika Delo in varnost, ki ga izdaja Zavod za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu LRS v Ljubljani.

Številka vsebuje naslednje sestavke: Prvi korak — proučevanje produktivnosti dela; Planiranje in izobraževanje kadra v podjetjih; Seminar za inštruktorje za izobraževanje v podjetjih; Varnostno izobraževanje na delovnem mestu; Zdravstvene motnje pri vozačih in varnostni ukrepi v sodobnem prometu; Delo in utrujenost; Nesreče z električnim tokom; Varnostna navodila pri kaljenju in plemenitju; Še o slabem orodju, ki povzroča nesreče; Dve nezgodi z razstrelivom; Iz naše prakse.

Ljudem, ki delajo v podjetjih, mesečnik toplo priporočamo.

Čeh Mihael,
Ptuj, Vrazov trg 2

Padalo ni bilo potrebno

Pretekla so štiri leta plodnega dela, od kar je Aeroklub Ptuj pričel izvrševati svojo častno nalogo v prevzgoji letalskega kadra, popularizacije letalstva in dvig tehničnega razvoja na področju civilnega letalstva.

Aeroklub je izšolal na stotine modelarjev, padalcev ter na desetine jadralskih in motornih pilotov. Danes imamo svoj strokovni učiteljski kader, ki je sposoben voditi šolo, tako, kakršno jo ima Aeroklub. Prav tako Aeroklub razpolaga s tremi motornimi in šestimi jadralskimi letali in dvajsetimi padali ter drugo opremo, ki je neobhodno potrebna za letenje, v vrednosti cca. 60 milijonov. Vsa ta sredstva je družba dala na razpolago, da bi koristilo družbi. Predvsem mlademu človeku, tistemu, ki želi postati gospodar neba in obvladati sodobno letalsko tehniko.

Kaj bi vam o vsem tem pripovedoval. Pridite, postanite tudi vi član Aerokluba Ptuj! Gradili boste modele, leteli z jadralskimi in motornimi letali, skakali s padali in se spoznali z najmodernejšimi tehničnimi sredstvi, ki vam jih družba nudi zastopaj. Ali ste že kdaj leteli? Niste, vem. Zato dovolite, da vas povabimo na en poplet, tokrat z brezmotornim leta-

lom. Nič se ne bojte! Motorja res nima, saj ga tudi ne rabiva. To je ravno tisto, kar je zanimivo in privlačno. Videli boste, kar poprtite. Sigurno ste že videli ptico kako leti, ne da bi pomahala s krili. Poglejte tole letalo, ali ni slično ptici? No, saj so mu tudi konstruktorji dali ime Žerjav. Vstopite v letalo, ne bojte se, pogum velja. Takoj poletiva, vreme je ugodno. Ali vidite tisti oblak? Letalci mu pravimo kumulul in do tja morava priti. Letela bova uro ali dve, ne da bi naju poganjal kakšen motor. Izkoristila bova nevidno silo, ki jo letalci imenujemo dvizni tokovi ali termika, t. j. dviganje segrete zračne mase, ki je zaradi toplote lažja od hladne. Naj vas ne vznemirja, če so naju pripeli za motorno letalo — vlačilec, le lahek tresljaj in že bomo v zraku. Leteti pripet z žico, je za jadralskega letalca neugodno, zato se bova kmalu odpela. Šele sedaj se začne pravo jadralsko letenje. Pazite na instrumente, v levi strani kabine imate višinomer, ki kaže višino 500 metrov. Ali ste opazili, da se dvigava? Dvigavanje se vse bolj stopnjuje. Ali niste občutili, da se je streslo letalo? Zadelava sva v termični stolp. Vprašate se, kakšen stolp. Vem, da ga

Sindikalna podružnica — vsestranska šola delavcev

Da bodo sindikalne podružnice odigrale v svojih delovnih kolektivih svojo pravo vlogo, bodo morale postati aktivna vsakodnevna šola delavcev. Pred sindikate se postavljajo velike in odgovorne naloge, kar pa zahteva od vsakega posameznega člana znanja in sposobnosti, to pa je moč pridobiti v sindikalni šoli podružnice, v kateri se naj delavci usposabljajo na vseh področjih političnega, gospodarskega, družbenega in strokovnega življenja. Mnoge sindikalne podružnice so pravilno razumele svoje naloge in se že uveljavljajo na vseh področjih dela. Delo naših sindikalnih podružnic v kolektivih je zanimivo, vendar često zahteva mnogo požrtvovalnosti, da se doseže uspeh. Kako živijo in delajo naše sindikalne podružnice, bomo odsele spremljali v našem listu bolj pogosto kot doslej. S tem bomo omogočili, da se bodo naši bralci v kolektivih in na podeželju seznanili z življenjem in delom delavcev v Zvezi sindikatov Jugoslavije, obenem pa bo služilo to k izmenjavi izkušenj posameznih sindikalnih podružnic.

Tokrat posredujemo najvažnejše iz načrta dela sindikalne podružnice krojačev in šivilj v Ptujju.

Načrtno delo sindikalne podružnice — pot k uspehu

Sindikalna podružnica krojačev in šivilj v Ptujju je v letošnjem letu posvetila vse svoje delo prazniku Komunistične partije Jugoslavije in Zveze sindikatov. Izvršni odbor podružnice je na osnovi sprejetega programa na občnem zboru izdelal občinski načrt dela za leto 1959. V načrtu se posveča velika skrb politični vzgoji članstva, za kar so v načrtu določena številna predavanja. Podružnica je imela letos že dve predavanji, prvo o delitvi dohodka v podjetjih in tarifnih sporazumih, drugo pa o zakonu o delovnem razmerju in de'lovnih odnosih — I. del. Sledila bodo še predavanja o nastanku naših sindikatov

in njihova vloga v današnjem družbenem življenju, dalje bodo v okviru 40. obletnice KPJ tri predavanja, ki bodo obravnavala zgodovino naše Partije v predvojnem obdobju, v obdobju NOB in ljudske revolucije in v obdobju nove socialistične Jugoslavije. V drugem polletju bodo izdelali novo načrt za nadaljnja predavanja.

Za čim uspešnejše delo podružnice je izvršni odbor izbral več komisij in odborov, ki delajo v okviru podružnice.

Komisija za strokovno vzgojo delavcev sestavljajo trije mojstri, en pomočnik in ena učenka. Komisija bo obravnavala vsa strokovna vprašanja krojaške in šiviljske stroke, proučevala norme in dvig storilnosti ter kvaliteto dela. Organizirala bo strokovne tečaje za izpolnitev delavcev in reševala vsa strokovna vprašanja. Posebno skrb bo sindikalna strokovna komisija posvetila strokovni vzgoji vajeniške mladine in nje praktičnega pouka v raznih delavnicah. Komisija bo izdelala učni načrt praktičnega pouka, ki bi naj bil smernica mojstrom pri vzgoji novih kadrov, prav tako pa bo tak učni načrt služil za praktični pouk na vajenski šoli, ki bo v obliki krožka v vajenski sindikalni grupi, ki je bila ustanovljena v počastitev 40-letnice KPJ.

Komisija za letni oddih delavcev in organizacijo izletov ima prav tako polne roke dela. Že v mesecu maju je predviden prvi pomladanski izlet, kmalu nato pa strokovna ekskurzija v varaždinsko tekstilno tovarno, kjer se bodo člani seznanili s surovinami, iz katerih pridobivamo prejo in nato tkanine in pa z tovarno oblačil. Poleti je predviden dvodnevni izlet na slovenski Jadran. Naloga komisije je tudi, da skrbi za cenenj oddih delavcev.

Pripravljalni odbor za II. prvomajski ples ima nalogo pripraviti veselo plesno prireditev s srečovanjem v Narodnem domu za prvi maj, z nalogo, poskrbeti za čimbolj veseli večer, za dobro postrežbo, nizko ceno in tako omogočiti de-

lovnim ljudem prijetno praznovanje prvega maja.

Zraven tega je še iniciativni odbor za ustanovitev sklada tovariške pomoči, odbor za vesel večer članov podružnice z družinskimi člani, odbor za izvedbo novoletne jelke itd. Izvršni odbor pa ima nalogo pripraviti proslavo 40-letnice KPJ in razvijte prapora za Dan republike, dalje organizirati dve akciji za prostovoljne dajalce krvi in izvedbo načrta v celoti.

Čeprav je delo na splošno uspešno, ima izvršni odbor mnogo kratkežave, ker del članstva ne sodeluje v aktivnem delu podružnice, predvsem se delu v sindikatu izmikajo delavci, ki se vozijo z vlakom iz vasi. Verjetno pa bo tudi ta ovira kmalu odpravljena, da bo podružnica zajela v delo slehernega delavca in postala ena izmed najboljših v ptujski občini, za kar ima vse pogoje. Sedaj so se včlanili v podružnico še delavci čevljarjske stroke. V počastitev 40-letnice bo mladinka Pavla Petek, delavka iz podjetja »Moda« Ptuj pisala kroniko, v kateri bo zajeto delo in življenje podružnice v jubilejnem letu KPJ.

Novi naročniki »Ptujskega tednika«

Junger Janez, Videm pri Ptujju; Lončarič Ivan, Hajdina; Smodič Bolfenk, Kog pri Središču; Miskar Franc, Zg. Leskovec; Valenko Ivan, Gorisnica; Trop Ivan, Ormož; Zavod za zaščito avtorskih malih pravic, Ljubljana; Željšek Jakob, V. P. Vardiste — Bozja; Hentak Mihael, Leskovec; Ficjan Franc, Moškanjec; Topolovec Andrej, Cirkulane; Bedrač Andrej, Videm pri Ptujju; Stanjko Ciril, Ptuj; Bouha Neža, Videm pri Ptujju; Stubičar Marija, Zg. Leskovec; Milošič Marija, Zg. Leskovec; Kozel Feliks, Zg. Leskovec; Petrovič Janez, Zg. Leskovec; Merc Jože, Zg. Leskovec; Bračič Matija, Markovci; Poplatnik Maks, Polenšak; Čokel Marija, Zg. Pristava.

Pregled sadovnjakov na Polenškaku

Občinski ljudski odbor Ptuj je ustanovil za območje občine, kjer je razvito sadjarstvo, občinsko komisijo za pregled in asanacijo sadovnjakov. Tej komisiji pomagajo podkomisije pri kmetijskih združenjih, ki štejejo po tri člane. Tudi na Polenškaku je taka triletonska podkomisija, ki ima nalogo obiskati vse sadjarje, pregledati vse sadno dreve ter dati sadjarjem potrebna navodila o gnojenju, čiščenju ter cepljenju in odrediti, katera suha drevesa morajo biti odstanjena iz sadovnjakov. Vsak uviden sadjar bi moral sprejeti tako pomoč kmetijske zadruge kot koristno in bi moral nekorištna drevesa odstraniti ter na njihovo mesto nasaditi nova. Podkomisija je ugotovila, da je na območju kmetijske zadruge Polenšak sadjarstvo potrebno temeljite obnove. V sadovnjakih še vedno stojijo stara, suha, izčrpana in neobčišena drevesa, namesto da bi na njihovih mestih poganjala že nova drevesca. Nekateri sadjarji so zapustili sadovnjake, niso jih čistili niti škropili. Letos se bo to izboljšalo z obveznim škropljenjem. Kmetijska zadruga Polen-

šak je imela lani eno motorno in dve ročni prevoznici škropilnici — stari, ki nista zmogovili nalog tega območja, kjer je 28.000 sadnih dreves večinoma visoke rasti. Letos je zadruga nabavila še dve motorni škropilnici. Sedaj ji bo mogoče zajeti vse območje in pravočasno opraviti škropljenje.

Moramo omeniti, da imamo na območju KZ Polenšak nekaj zastaralih sadjarjev-kmetovalec, ki celo onemogočajo podkomisijo na terenu pri izvrševanju njenih nalog. S člani se celo prepirajo zaradi dreves, ki bi jih morali izkorditi, ker so suha in stara. Posestnik Franc Vršič s Polenc ni dovolil komisiji dostopa v njegove sadovnjak, čeravno je te najbolj zanemarjen. Lansko leto kljub dobri sadni letini ni imel jabolk za prodajo. Večina drevoja mu je uničil kapar. Tudi hujska sosede, naj ne pustijo pregledati sadovnjakov in škropiti. Njegov sosed Martin Cvetko je celo zamazal za posek označena sadna drevesa, čeravno so suha in trha in ne more od njih več drugo pričakovati kot senco.

Po zaslugi zglednih sadjarjev, ki sami skrbijo za izboljšanje

sadjarstva in tudi upoštevajo delo podkomisije, je iz marsikaterega sadovnjaka zginilo staro in trhlo dreve, ki je napravilo mesto novim drevescem.

Omenil sem že, da imamo letos 3 motorne prevoznice škropilnice, ki so že v akciji škropljenja sadnega drevoja, in to doše ekipe temeljito opravljajo. Kjer ne bo ovir, bo ekipa temeljito poskrbela vsako sadno drevo, v primerih netavidevnosti bo pač zadruge posredovala, da ne bo izjem na škodo ostalih.

V letu 1959 bo zadruga pripravila 5 ha novega nasada po planu, ki ga je zadržni svet potrdil za leto 1959.

ZASTRUPLJEN ČRV

Na predavanju o slabih posledicah alkohola je hotela učiteljica svoje trditve dokazati učencem s praktičnim poskusom. Živega črva je spustila v posodico z alkoholom in po nekaj minutah, ko je bil črv mrtev, vprašala učence: »Kaj nam pove ta poskus?«

Mihec je dvignil roko in povedal: »Ta poskus nam pove, da nima črvo, kdor pije alkohol!«

ne vidite, tudi jaz ga ne vidim, toda zato imamo instrument, ki nam točno pokaže dviganje in spuščanje letala, toda povedati vam moram, da izkušeni letalec mora čutili dvizne tokove, ne da bi gledal na instrumente, zato mora biti dober meteorolog. Če hočeva še naprej dobivati višino, se morava strogo držati centra stolpa, o katerem sem vam ravnokar govoril, sicer bi se lahko zgodilo, da dobiava toliko padanja, kolikor sva se doslej dvigala. Morala bi pristati in tovariši na zemlji bi se nam smejali, ter naju smatrali za nesposobna letalca. Mogoče bi se kdaj porogal rekoč: »Danes bi še metle jadralo, vidva pa ne moreta«. Ne, tega ne smeva dovoliti. Ali ste opazili, višina je 2.500 metrov. Kaj pravite, v ušesih vam šumi? Nič hudega, to je le posledica zmanjšane zračnega tlaka. Pomagajte si. Pogoltnite slino in takoj bo dobro. Ali vidite pod sabo prekrasno Dravsko polje, z desne strani valovite Slovenske gorice z leve pa vinorodne Haloze? Ali vidite Dravo, vije se po dolini kakor kakšen mali potoček. Človek pa je komaj opazen. Ali se ne počutite kakor gospodar vsega pod sabo? Tu se pozablja na vse težave, ki jih doživlja zemljan vsakodnevno. Priznajte! Ali ni res? Ugasnite cigareto, pritrditve vezl, začenjava z akrobacijami. Povem vam, šele to je vrhunec

užitka. Sicer se boste pa sami prepričali. Pričenjava s hrbtnim letom, naj vas ne moti če boste imeli glavno navzdol, noge pa navzgor. Ne vidite, to ni nič posebnega. Še par lupinog in za danes bo dovolj. Poglejte no malo ven iz kabine, ali vidite, pod nami je Ptuj, vidite, kako nama zemljani mahajo v pozdrav? Višina sva izgubila, morava poiskati nove dvizne tokove, sicer bi se lahko zgodilo, da bi morala pristati v kako deteljo ali koruzo. Pohitiva pod tistile oblak. Pod njim bova prav gotovo našla dvizni tok, ki naju ponese ponovno v višave. Odlično sva zadelava, dviga naju 6 metrov na sekundo. Sedaj pa pazite, pokazal vam bom novo presenečenje. Ali čutite, da je v kabini postalo hladnejše. Poskusiva iti v oblak. Ali kaj vidite? Ne? Tudi jaz ne! Sedaj morava leteti izključno le po instrumentih. Ali ste opazili, da se kabina rosí? To ni najhujše. Kaj, neprijetno se počutite zaradi nestabilnosti letala? Pa ste tudi opazili, da nas sedaj dviga z 12 metrov na sekundo, zaradi tega pa se izplača vzdržati. Bodite mirni, letalo je sicer nekoliko težje upravljivo zaradi nabiranja ledu na krilih, pa tudi instrumenti ne kažejo več pravilno zaradi zmrzovanja, toda v skrajni sili imamo še na razpolago padalo. Ali ste si zapomnili napotke padalskega inštruktorja? Časa in višine imava

dovolj, zato brez skrbi. Ko vam ukažem, v slučaju potrebe, ste doleteli skočiti. Juhuhu, glejte svetlobo, zunaj smo. Ne vidite, pa ne bo treba skakati. Vidite, kako krasno sončno vreme. Trud ni bil zaman. Imava višino 5.000 metrov, toda to je skrajna višina, do katere lahko letimo brez posebne naprave, ki nam omogoča dihanje na velikih višinah. Ker to letalo ne naprave nima, se bova začela spuščati. Ali ste dobro opazovali, kako se upravlja z letalom? Prevzamite komandne naprave, leteli boste sami. Držite se mojih navstetov in videli boste, kako enostavno je upravljati z letalom. No, no, ne bodite nervozni. Pustite komandne naprave in videli boste, da bo letalo letelo samo. Zapomnirogosti. Torej ste se odločili, da te si, da nobeno letalo ne prenese postanete letalec? To sem pričakoval od vas. To je lahko, svetujem vam, da se vpišete v našo letalsko šolo in naučili se boste v kratkem času leteti tako, kakor sva letela danes, toda ne pozabite, da je jadranje lepota, odkupljena z delom, da bi zopet služila delu. Dragi mladi bralce, prepričan sem, da tudi ti želiš postati letalec, gospodar sinjih višav in branelce svobodnega neba domovine, zato se vključi v Letalsko šolo Aerokluba Ptuj in tvoja želja bo izpolnjena.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Satelit z bližine

Kot je znano, so 15. maja lani iz nekega kraja v Sovjetski zvezi pognali v vesolje svoj tretji Sputnik, ki je tehtal 1327 kg in so mu zato nadeli ime »satelit-velikan«. Za primerjavo naj navedemo, da je težji od avtomobila Fiat 1900, ki tehta 1250 kg.

Satelit ima obliko stožca s premerom 173 cm na spodnjem koncu, visok pa je 3,57 m. V njem je za 968 kg raznih naprav in baterij, ki tem napravam dovajajo potrebno pogonsko silo. Satelit je opremljen tudi s sončno baterijo,

ki toploto sončnih žarkov spreminja v električni tok, ki služi kot dopolnilni vir za delovanje naprav v Sputniku.

Kar se teh naprav tiče, gre za pravcati »vsemirski laboratorij«, ki ima nalogo meriti in beležiti ter sporočati na Zemljo poročila o pritiskih in sestavi atmosfere v gornjih slojih itd. Sovjeti so temu svojemu satelitu izbrali tudi tako pot, da bo v svojem stalnem kroženju letel preko vseh obljubljenih krajev Zemlje. V višino doseže najdlje 1880 km, najbolj pa se približa zemlji na 240 km.

Vse naprave na Sputniku delujejo hkrati. Da bi pa pri tem poročanju ne prišlo do zmešnjave, je v njem še posebna pomožna naprava — majhni elektronski možgani — ki delajo nekakred. O važnosti in pomenu tega novega sovjetskega uspeha nam govori tudi reketka, s katero so satelit izstrelili. Če bi se Rusi ravnali po ameriški raketni tehniki, kjer je za en kilogram »koristnega bremena« potrebna ena tona rakete, bi sovjetska raketa morala tehtati 1500 ton. Rusi pa so ta od-

nos spremenili v razmerje 1:10, kar pomeni, da so 1300 kg težk. Sputnik pognali v vesolje s 13 ton težko raketo.

Nič čudnega torej, če so se Američani ob tem novem sovjetskem uspehu ponovno prestrašili. Neki francoski znanstvenik pa je mnenja, da bi lahko raketa, ki je pognala tretji Sputnik v vesolje, odnesla 50 kilogramov težak satelit tudi na Luno.

Sovjetski znanstvenik Evgenij Fedorov je na tiskovni konferenci dejal, da se Sputnik III, z instrumenti, ki so v njem, ne bo vrnil na Zemljo. Sicer pa so mnenja, da bo ta Sputnik krožil šest mesecev. Fedorov je potrdil, da v Sputniku ni nobenega živega bitja, da bodo živa bitja v prihodnjih Sputnikih. Model tretjega Sputnika so razstavili tudi v sovjetskem paviljonu na mednarodni svetovni razstavi v Bruslju. Pri tem Sputniku so Rusi uporabili neko posebno kemično gorivo in ne atomske energije, kot so nekateri na Zahodu domnevali.

TERENSKA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA Dežurstvo zdravnikov splošne prakse

- 6. 2. 1959 glav. dež. dr. Franc Rakuš, pom. dež. dr. Nada Pavličev;
 - 7. 2. 1959 glav. dež. dr. Milan Carli, pom. dež. dr. Franc Rakuš;
 - 8. 2. 1959 glav. dež. dr. Milan Carli, pom. dež. dr. Franc Rakuš;
 - 9. 2. 1959 glav. dež. dr. Nada Pavličev, pom. dež. dr. Fran Brumen;
 - 10. 2. 1959 glav. dež. dr. Ladislav Pirc, pom. dež. dr. Ivo Medved;
 - 11. 2. 1959 glav. dež. dr. Milan Carli, pom. dež. dr. Franc Rakuš;
 - 12. 2. 1959 glav. dež. dr. Ivo Medved, pom. dež. dr. Ladislav Pirc;
- Pomožna ambulanta Juršinci posluje vsako sredo od 14. ure dalje. Pomožna ambulanta Podlehnik posluje vsak ponedeljek in petek od 14. ure dalje.
- Otroške posvetovalnice:
- 6. 2. 1959 od 14. ure dalje v Ptuj, 10. 2. 1959 v Leskovcu, 11. 2. 1959 v Zetalah, 12. 2. 1959 v Vidmu od 13.30 dalje.
- Vsak prvi petek v mesecu je posvetovalnica za žene v Juršincih od 14. ure dalje.
- Dežurstvo otroških zdravnikov:
- 6. 2. 1959 dr. Ljuba Cenčič;
 - 7. 2. 1959 dr. Aleksander Poznik;
 - 8. 2. 1959 dr. Aleksander Poznik;
 - 9. 2. 1959 dr. Ljuba Neudauer;
 - 10. 2. 1959 dr. Ljuba Neudauer;
 - 11. 2. 1959 dr. Aleksander Poznik;
 - 12. 2. 1959 dr. Ljuba Cenčič;
- Vse informacije daje in naročila hišnih obiskov sprejema dežurni center Zdravstvenega doma v Ptuj, številka telefona 70 in 80. Hišne obiske naročite v dopoldanskih urah. Poznejše naročeni hišni obiski se bodo izvršili samo v nujnih primerih.
- Splošne ambulante ZD Ptuj poslujejo ves dan od 6. do 18. ure. Čakanje in številko v ranih jutranjih urah za prebivalce Ptuja in bližnje okolice ni potrebno, ker se delo popoldanske ambulante zaključuje šele, ko je sprejet zadnji pacient.

RADIO PTUJ LJUBLJANA in MARIBOR

LJUBLJANA NEDELJA, 8. FEBRUARJA

6.00—7.00 Veder nedeljski jutranji pozdrav — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Zabavni zroki. 8.00 Mladinska radijska igra. A. A. Milne — M. Stanovnik: Povesli o medvedku Paju. 8.45 Pihalne godbe igrajo. 9.00 Nedeljska matineja zabavne glasbe. 10.00 Se pomnite, tovariši! — Ludvik Zupanclo pripoveduje. 10.30 Tri vok. zapovedje. 10.50 Igra zabavni ork. RTV Ljubljana. 11.20 Popularne operne melodije. 11.45 Matija Bravničar: Divertissement za klavir in godalni ork. RTVL, dirigent Uroš Prevorsek. 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Zabavna glasba — vmes obvestila. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.10 Reklame. 15.25 Na vrtiljaku zabavnih melodij. 16.00 Po geofizičnem letu (reportaža). 16.30 „Strune, mi se glasite...“ (zbirni in samospevi na pesnitve dr. Franceta Prešerna). 17.30 Radijska igra. Lawrence-Lee: V otroški glavi (ponovitev). Režija: Mirč Kravž. 18.07 Koncert lahke glasbe. 19.00 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Zavrtiljaki naš glasbeni svet. 21.00 Med skladbami in zgodbinami (Koncertni in operni spori z režim. besedilom). 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Plesna glasba. 23.00 Poročila in pregled tiska. 23.10 Popevke. A la carte. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

Novi krvodajalci

NOVI KRVODAJALCI IZ CIRKOVC

Dne 15. 1. 1959 so darovali kri ljudje iz Cirkovc in okolice. Iskrena hvala vsem, zlasti organizatoriki in krvodajalki tov. Dobič Marjeti.

Pauman Jernej (desetič), Smalagič Rozika, Auer Anton, Golob Janez, Medved Alojz, Brumec Franc, Persuh Franc, Sok Ciril, Osvald Alojzija, Pernat Ana, Zafošnik Franc, Perkovič Ivan, Lačen Anton, Klasič Jože, Kolarič Apolonija, Lamberger Franc, Auer Jože, Kocjan Stanko, Korošec Roza, Toplak Roza, Godec Roza, Lah Roza, Štumberger Terezija (petič), Medved Marija, Kajser Ana, Dobič Marjeta, Goljat Marija, Goljat Neža, Klasič Terezija, Zajc Antonija, Brglez Ana, Brglez Marija, Gajser Terezija, Jerič Martina, Brglez Neža, Napast Marija, Pernat Julijana, Medved Marija, Dolenc Marija, Kocjan Leopoldina, Rajh Marija, Kmetec Jože, Dolinar Antonija, Eric Alojz, Muršec Franc, Matjašič Jože.

ROJSTVA

na matičnem področju Ptuj

ROJSTVA: Ljudmila Simonič, — Marijo; Antonija Majhenič, Desterink 53 — Ireno; Rozalija Horvat, Nunska graba 20 — Branika; Angela Širovnik, Hajdina 30 —

Prva banka na kolesih

Kmečka banka v mestu Odense na danskem otoku Fyn je ustanovila prvo okoleseno podružnico. Je to naveden omnibus, preurejen v bančno pisarno. Po določenem voznom redu obiskuje po vrsti vsa naselja na otoku, kar prebivalstvu zelo olajšuje denarno poslovanje, saj prihrani ljudem pot v Odense. Čim se potujoča banka nekje ustavi, zapusti šofer volan in prevzame blagajno. Ostalo vrši predstojnik banke na kolesih. Za vsak primer sta oba oborožena. Doselej jima orožja še ni bilo treba uporabljati.

Zrak — gorivo za letala

Ameriški znanstveniki se ukvarjajo z načrtom za letalski motor, ki bi kot edino gorivo izkoriščal — zrak. Načrt temelji na dejstvu, da v višjih plasteh atmosfere molekule kisika niso sestavljene iz dveh njegovih atomov kot v nižjih, kajti sončni žarki te molekule razbijajo v sestavne dele. Ko pridejo ti posamični atomi kisika spet v nižje plasti, se ponovno združijo in pri tem oddajo znatno energijo. Novi motor naj bi pospeševal to združitev in izkoriščal sproščeno energijo za pogon letala.

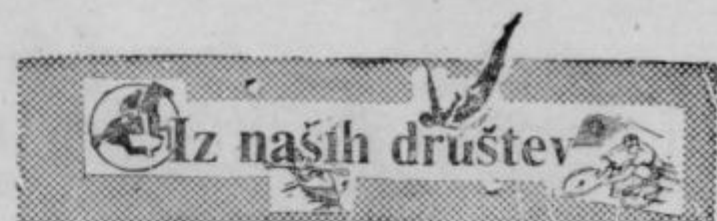
- Branka; Matilda Fajt, Majski vrh 53 — Jožefa; Marija Mužek, Ptuj, Prešernova 14 — Danila; Marta Senčar, Vogričevci 17 — Antona; Marija Holc, Zagorci 5 — Franciško; Marija Tomše, Videm 31 — Ireno; Jožefa Zagoršek, Dornava 88 — Franciško; Amalija Rižnar, Mihovci 10 — Mirana; Ana Petek, Trnče 55 — Jelko; Terezija Smigoc, Sp. Leskovec 21 — Albina; Elizabeta Poplatnik, Cvetkovi 21 — Albina; Katarina Ketič, Rjavci 22 — Franciško; Matilda Satler, Jablovec 7 — Rajka; Franciška Habjanič, Lancova vas 28 — Franciško; Marija Kranjc, Sovjak 9 — Franciško; Marija Meznarič; Stojnci 86 — Jožefa.

POROKE

POROKE: Stanislav Petek, Spuhlja 129 in Martina Štruklec, Ptuj, Ormoška 5; Alojz Toplak, Spuhlja 36 in Marija Bežjak, Spuhlja 43; Peter Erjavec, Ptuj, Ormoška cesta in Angela Lukman, Ptuj, Ormoška cesta.

SMRTI

SMRTI: Miroslav Pretnar, Raibeljca vas 17, roj. 1871, umrl 1. 2. 1959.

Letni obračun ptujskih nogometašev

Letni obračun NK Drave, ki je bil preteklo nedeljo je bil kritičen in bogat na zdravih pobudah za boljše delo v bodoči sezoni.

Društveni funkcionarji so v svojih obširnih in zanimivih poročilih prikazali uspehe prvega moštva, ki je doseglo prvo mesto v mariborski podvezni ligi, pionirskega moštva, ki je trenutno na tretjem mestu prvenstvene lestvice. So tudi samokritično priznali slab odnos do mladinskega moštva, ki ga ni bilo mogoče vključiti v redno delo in še manj v tekmovanje. Omenjeni uspehi so predvsem plod tovariškega sodelovanja in discipliniranosti večine igralcev, ki so z rednim treningom ter požrtvovalno igro zaključili jesenski del prvenstvenega tekmovanja brez poraza. Zato je občini priznal poveljnik moštva, ki mu je uspelo ustvariti solidno ekipo. Posebno spodbudo je dejstvo, da NK »Drava« ni imela nobenega kaznovanega igralca in slovi med svojimi nasprotniki in nogometnimi sodniki kot izredno fair moštvo.

sredstvo za dvig zdravja, moči, kvalitve storilnosti in moralnih vrednot naše mladine. Torej je naše geslo: *Dobro de'avece — dober športnik!* Zato so zborovalci izključili iz kluba igralca, ki je s svojim življenjem in delom kljub pogostim opominom kršil navedena načela.

NK »Drava« skrbi tudi za vzgojno lastnega instruktorskega kadra, ki je osnova za razvoj množičnosti in dvig kvalitete. Zato je bil določen popularni vratar Gorjup Vlado, da se bo udeležil letošnjega tečaja za nogometne instruktore v Piranu. Prvo moštvo bo še dalje treniral tov. Serdinšek, pionirje in mladino pa bo prevzel tov. Strehar. S treningi bodo pričeli takoj na igrišču, ob slabem vremenu pa bodo trenirali v telovadnici v Mladiki.

Ker je letošnje leto v znamenju proslav 40-letnice ustanovitve KPI, namerava tudi NK »Drava« organizirati vrsto prireditev, ki bodo imele svoj poudarek na množičnosti s pritegotvanjem širšega kroga delovnih ljudi v aktivno tekmovanje. Tako namerava organizirati tekmovanje sindikalnih in mladinskih moštev ter moštev okoliških TVD »Partizan« za prvenstvo v občini. S tem se bodo tudi najlepše začele izvajati smernice kongresa telesne kulture in nudile možnosti zdravega izživljanja in rekreacije velikemu številu tekmovalcev, nastala bo povezava med organizacijami in se osredotočilo delo v komuni.

Letos praznuje NK »Drava« tudi 25-letnico svoje ustanovitve. Leto 1934 je bil namreč ustanovljen nogometni klub »Drava« kot protiutež nemčurškemu SK Ptuj, ki je bil navadna agentura Kulturbunda. Tudi te pomembne obletnice se bo klub spomnil s primerno prireditvijo.

V novi odbor, ki mu ponovno predseduje tov. Dostal, so bili izvoljeni preizkušeni športni delavci. Potek občnega zbora, sprejete smernice in naloge ter sestava novega odbora dopuščajo, ob vztrajnem in discipliniranem delu aktivnega članstva najlepše upe za nadaljnje uspehe NK »Drave« v novi tekmovalni sezoni.

Janko Gavez, Hermanci 48, je padel s klopi in si poškodoval nogo; pri eksploziji peči na žagovino je poškodoval obraz Stanku Meneniju iz Zabjaka 15; Apolonija Slekovec, Bratislavci 11, padec, zlom rebra; Franca Sagadina, Prepolje 101, je nekdo udaril s steklenico po glavi; Irena Vogrinec, Pavlovci, je padla v gozdu in si zlomila nogo; Anton Toplak, Mestni vrh 99, poškodoval roko; Francica Vitiča, Zupečja vas, je prasič pri kolinah vpriznil v roko; Roza Horvat, Nova vas 7, je padla s stola in si poškodovala nogo; Stanku Zumberju, v Bukovcih 1, je kladivo poškodovalo nogo; Jože Kotnik, Ptuj, Ljutomerska cesta, je padel na cesti in si poškodoval nogo; Alojz Veber, Ptuj, Rogoška cesta 9, je padel na cesti in si poškodoval nogo; Pavel Veronek, Zg. Hajdina 72, je padel s kolesa in si poškodoval obraz; Jožef Erjavec, Krčevina 67, si je z nožem poškodoval roko; Jožef Vdovič, Draženci 63, je padel z motorjem in se poškodoval po telesu; Ivan Polajžar, Draženci 36, je padel z motorja in si poškodoval roki in hrbtnico; Franc Jus, Zetale 110, je padel s kolesa in si poškodoval levo nogo; Janez Zajc, Apače 51, je padel s kolesom in si poškodoval levo nogo; Karl Ferik, Zabovci, je padel in si poškodoval nogo.

IZJANE CENE

NA PTUJSKEM ŽIVILSKEM TRGU V SREDO, 4. FEBRUARJA 1959

Krompir 12—15, zelje v glavah 15—20, čebula 60—80, čebulček 300, česen 200—250, ohrovt 25 do 30, rdeča pesa 30—40, korenček 40—50, peteršilj 40—60, solata endivija 80, luščen fižol 50—60, špinača 80—100, kislje zelje 50, por 40, rdeče zelje 25, kislja repa 30, motovilac 160 din.

RAZPIS

UPRAVNI ODBOR KMETIJSKE ZADRUGE PTUJ razpisuje mesto KMETIJSKEGA TEHNIKA z nekaj let prakse. Prošnje za navedbo dosedanje službe in življenjepisom pošljite na Kmetijsko zadrugo Ptuj ali se javite osebno v upravi.

Razpis

KMETIJSKA ZADRUGA SELA PRI PTUJU razpisuje mesto računovodje Nastop službe 15. marca 1959. Pogoji: srednješolska izobrazba in 3-letna praksa v zadržnem knjigovodstvu, ostali pogoji in plača po osebnem dogovoru in tozadevnih predpisih. Upravni odbor.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri TRGOVSKEM PODJETJU »MERKUR« V PTUJU razpisuje naslednja delovna mesta:

1. delovno mesto poslovodje — tekstila;
2. treh trgovskih pomočnikov ali pomočnic kvalificiranih v mešani, tekstilni ali galanterijski stroki.

Plača po tarifnem pravilniku ozir. po dogovoru. Osebnostne prijave ali pismene prošnje sprejema uprava podjetja v Murkovi ul. 2/1.

Oglašni in objave

NJIVO V ZABJAKU PRODAM. Nova vas 31, pri Ptuj.

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom oddam moškemu. Naslov v upravi.

90 AROV NJIVE v Apačah pri Lovrencu ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

NA STANOVANJE VZAMEM ZENSKO, ki bi mi v prostem času pomagala v gospodinjstvu. — Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista.

PREKLIC Podpisani preključujem neresnične besede, navedene v pismu napram miličniku Mramor Ivanu v Ptuj.

Napast Peter, Kicar 25

MESTNI KINO PTUJ predvaja od 6. do 8. februarja sovjetski barvni film »PRIMER RUMJANČEVA« in od 10. do 12. februarja nemški film »POT V BAMSDORF«.

KINO MURETINCI predvaja 8. februarja jugoslovanski film »SVOJEGA TELESA GOSPODAR«.

RAZPIS

za sprejem mladincev in mladink v modelarsko, padalsko in letalsko šolo.

Pogoji za sprejem so naslednji:

1. kandidat mora izpolniti 16 let starosti;
2. zdravstvena sposobnost (kar bo ugotovila letalska zdravniška komisija);
3. dovršeni 4 razredi gimnazije ali njej enakovredne šole.

Za kandidat, ki želi postati modelarji, niso obvezni gornji pogoji.

Solanje bo na amaterski bazi z vmesnimi taborjenji na letališču v Moškancih. Po uspešno opravljenih izpitih se omogoča kandidatom nadaljnje šolanje v šolah Letalske zveze Jugoslavije in Jugoslovanskega vojnega letalstva.

Prijave se sprejemajo do 15. februarja 1959 v pisarni Aerokluba Ptuj (Občinski komite) dnevno od 10. do 14. in od 16. do 18. ure ter v nedeljo od 9. do 11. ure.

Uprava

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnega razmerja pri industriji kovinskih in lesnih izdelkov, Ptuj, razpisuje naslednji mesti:

1. VODJA PRIPRAVE DELA — s prakso,
2. MEZDNI KNJIGOVODJA — s prakso.

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite do 15. februarja 1959 na naslov podjetja.

STOJ NE ZAVRŽI SVINJSKE KOŽE PRAŠIČA ODERI, KOŽO PA PRODAJ KOTEKSU!